

Handläggare
Katarina Fehler
Göran Carlén

Datum
2016-11-10

Diarienummer
KSN-2014-1327

Kommunstyrelsen

Antagande av Översiktsplan för Uppsala kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta förslag till Översiktsplan för Uppsala kommun, enligt **bilaga 1**, samt

att godkänna utställningsutlåtande till Översiktsplan för Uppsala kommun, enligt **bilaga 2**,

Kommunstyrelsen föreslås för egen del besluta

att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att pröva förutsättningarna för utbyggnad med bostäder på kommunal mark i Vänge upp till kapacitetstaket för vatten- och avloppsanläggningen.

Ärendet

Kommunstyrelsen gav i maj 2013 (§ 76) förvaltningen i uppdrag att revidera översiktsplanen för Uppsala kommun. Kommunfullmäktige beslutade i maj 2014 (§ 135) att aktualitetsförklara gällande översiktsplan. I beslutet ingick att aktualitetsprövningen av översiktsplanen fortsättningsvis ska ske mer löpande på årsbasis. Samråd och utställning av planförslaget ägde rum under hösten 2015 respektive våren och sommaren 2016. I samband med beslut om utställning fick förvaltningen i uppdrag att inleda arbete med en fördjupad översiktsplan för de sydöstra stadsdelarna inklusive en fördjupningsstudie av förutsättningarna för lätt, spårburen kollektivtrafik i stråket Bergsbrunna - Ultuna – Gottsunda, att inleda programarbete för Flogsta och Stabby, att inleda arbetet med en trafikstrategi samt att vidareutveckla gröstrukturplaneringen och ta fram underlag för att stärka och utveckla ekosystemtjänster.

Förslag till Översiktsplan består av tre delar: A) Huvudhandling, B) Ställningstaganden till riksintressen och vissa andra intressen av nationell betydelse, C) Samlad konsekvensbeskrivning (bilaga 1), samt Utställningsutlåtande (bilaga 2). Översiktsplan 2016 kommer

efter antagandet även i en digital version med direktkopplingar mellan text och plankarta. Planen kommer också att formges och tryckas i en pappersversion.

Föredragning

Förslag till kommunfullmäktiges ställningstagande framgår av avsnittet längst bak i huvudhandlingen, del A.

Översiktsplanen är kommunens samlade strategi för hur mark- och vattenområden och den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. I förslaget redovisas de utgångspunkter, prioriteringar, principer, steg och inriktningar som ska visa vägen för beslut om dagens och framtidens Uppsala. Planförslaget har arbetats fram utifrån inkomna synpunkter från webbdialog, samråd och utställning, ytterligare utredningar och med stöd av en brett sammansatt tjänstemannagrupp samt kontinuerliga avstämningar i kommunstyrelsens planeringsutskott.

I uppdraget ingick att pröva en högre befolkningstillväxt och en längre tidshorisont (2050). Det förutsätter redan i närtid ett ökat bostadsbyggande, näringslivstillväxt och fler arbetstillfällen särskilt inom kunskapsintensiva yrken, ökad kapacitet på Ostkustbanan, förbättrad tillgänglighet och högre kapacitet i transportsystemet - särskilt i kollektivtrafiken, samt insatser för att ta tillvara naturens ekosystemtjänster bland annat i syfte att minska klimatpåverkan och effekten av klimatförändringar.

De större förändringarna som gjorts i planförslaget efter utställningen sammanfattas i utställningsutlåtandet. Det handlar för del A om bland annat följande förtydliganden:

- ”Bebyggelsegrupp” i omlandet innebär minst nio tomter som gränsar tillvarandra.
- Ny bostad med koppling till jordbruk eller landsbygdsnäring i omlandet ska ha ”väsentlig betydelse för verksamhetens fortbestånd eller inrättande och ligga i direkt anslutning till verksamheten”.
- Miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten innebär att inga ytterligare bostäder kan tillkomma i Vreta, Ytternäs och Bodarna.
- Stadsstråket Malma Bergsväg-Rosendal stryks eftersom trafikmodell-tester visar att det ger få resande med kollektivtrafik.
- Stadsstråket mellan Flogsta och Eriksberg tydliggörs som stadsstråk.
- Verksamhetsområdet vid Kumla utgår med hänsyn till att det handlar om värdefull och välbelägen jordbruksmark och landskapsbild.

Större förändringar i del B:

- Vissa riktlinjer för riksintresset naturvård, som berör odlingslandskap och koppling till jordbruket, görs något mindre strikta.

Större ändringar och tillägg i övrigt:

- Ett kapitel 4 om genomförande har lagts till i huvudhandlingen, del A. Det beskriver den rullande översiktsplaneringen i Uppsala kommun, en tänkbar utbyggnadsordning fram till 2050-talet samt angelägna insatser under de närmaste åren.

Genomförande och samordnad process

För att säkerställa ett effektivt samhällsbyggande och hållbar kommunalekonomi, krävs det en tydligare samordning och prioritering av kommunens planeringsprocesser. En viktig del i detta är förslaget till ny översiktsplan. Den visar grovt på steg i samhällsbyggandet till bortom år 2050, tillsammans med bedömningar av investeringsbehov i transportinfrastruktur.

Översiktsplanens intentioner förverkligas löpande i efterföljande uppdrag, planer och beslut. Utöver de ovan nämnda stegen, föreslår planförslaget ett antal insatser, som har tagits fram under arbetet. De bedöms som särskilt viktiga att arbeta med de närmaste åren, för att utvecklingen ska svara upp mot planens långsiktiga prioriteringar. Insatserna handlar både om att åstadkomma fysisk förändring och att utveckla arbetssätt. Flera av dessa insatser har redan påbörjats eller finns införlivade i mål- och budget samt verksamhetsplaner för 2017.

Den snabba utvecklingen kräver en rullande process för att hålla översiktsplanen aktuell. Uppdateringar görs löpande genom tillägg, förtydliganden, prioriteringar, förnyade uppdrag samt förändringar av den i planen skissade utbyggnadsordningen. Kompletteringar och justeringar behöver utgå från aktuell kunskap om läget i omvärlden, planens genomförande etcetera. Därför behöver översiktsplanen och dess styrverkan systematiskt följas upp.

Processen knyter an till kommunens årliga mål- och budgetprocess. Eventuella behov av riktningförändringar eller nya insatser kan beslutas i – eller i samband med – mål- och budgetbeslutet. Fördjupade uppföljningar kan göras mer sällan, till exempel under varje fyra- eller åttaårsperiod. Arbetssättet säkerställer att översiktsplanen hela tiden uppfattas som aktuell och relevant och att den därför utan hinder kan användas som stöd i det dagliga beslutsfattandet i kommunen.

Inför antagandet föreslås att kommunstyrelsen uppdrar till stadsbyggnadsförvaltningen att pröva möjligheten att planlägga för bostäder i Vänge. Bakgrunden är att en studie av Trafikverket, kommunen med flera visar att det kan vara möjligt med ett pendeltågsstopp en gång per timme, om Vänge expanderar kraftigt. Stadsbyggnadsförvaltningen menar att det är tveksamt att investera i en tågstation, vatten- och avloppskapacitet med mera för att göra större utbyggnader i Vänge, så länge som tågtrafikering endast sker en gång per timme (se vidare i Utställningsutlåtande, **bilaga 2**). För tätare trafikering krävs större investeringar i Dalabanan. Istället bör det prövas om det är möjligt att planlägga för bostäder på kommunal mark, inom befintliga kapacitetstak i överordnad infrastruktur, och på ett sätt som underbygger senare trafikering med pendeltåg.

Ekonomiska konsekvenser

Planens ekonomiska konsekvenser redovisas i den samlade konsekvensbeskrivningen i planförslagets del C. Utgångspunkten för planarbetet har varit att skapa beredskap inom spannet 280 000-340 000 invånare och 125 000-160 000 arbetstillfällen till 2050. Givet detta spann ger planförslaget strukturella förutsättningar för en utveckling med högt kapacitetsutnyttjande och successiva investeringar i byggd miljö och transportinfrastruktur som kan anpassas efter finansieringsförutsättningarna. Framskrivningar av kommunalekonomin till

2050 indikerar att den kommer att vara särskilt ansträngd under perioden fram till 2030, på grund av demografiska förhållanden med bland annat stor andel äldre. Planförslagets redovisning av tänkbara utvecklingssteg har tagit fasta på det. Innehållet och ekonomin i dessa utvecklingssteg behöver successivt konkretiseras och värderas inom ramen för den samordnade planeringsprocessen, kommunens långsiktiga investeringsplanering och rullande översiktsplaneringen.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Mats Norrbom
Stadsbyggnadsdirektör